

Dagens ETC 9 december 2025:

Ledare

Henrik Jalalian: Sverige behöver ett museum om folkmordet i Gaza

DAGENS ETC

Forum för levande historia behöver göra en utställning om Gaza. Kommer det att bli sårigt? Ja. Är det nödvändigt? Tveklöst.

Det här är en ledare från Dagens ETC.

Ledarsidan är oberoende med röd och grön politisk färg.

[Henrik Jalalian](#)

Text

Visst hör ni det redan nu?

Den dånande tystnaden. Överslätandet. Undanflykterna.

Försöken att rikta bort uppmärksamheten, en sorts tyst PR-kampanj från dem som insett att de befann sig på fel sida av historien när Gaza jämnades

vid marken. Exempelvis vår regering som i det längsta kallade Israels agerande för "ett proportionerligt svar" på Hamas terrorattack.

Det är tyvärr fasansfullt effektivt. Offentligheten har nästan gått vidare från ett livestreamat folkmord, rubrikerna redan börjat tunna ut.

Allt görs förstås mycket enklare av att journalister fortfarande inte tillåts göra sitt arbete i Gaza, trots att vapenvila ska råda. Det finns ingen som kan nosa omkring och dokumentera bevis för krigsbrott – och det är förstås poängen.

Detta följer ett känt historiskt mönster. Efter massmord, folkmord och krigsbrott är inget mer lockande än tystnaden. Förbrytarna och medlöparna vill till varje pris dölja brotten.

Det är just därför det kommer att behövas ett museum om folkmordet i Gaza. För att bevara sanningen, som annars riskerar att försvinna. Och ge offren erkännande och hålla förövarna ansvariga. På sikt kan det – kanske – erbjuda en plats för försoning.

Det borde inte vara svårt. Vi har nämligen en hel myndighet som arbetar med just detta: Forum för levande historia. De ska främja demokrati, mänskliga rättigheter och alla människors lika värde, genom utställningar och informationsmaterial.

De informerar om brott mot mänskligheten som bland annat Förintelsen, kommunistiska regimers brott, folkmordet i Rwanda och svenska statens förtryck av samer.

Att det rör sig om "levande historia" är en viktig del av uppdraget – att påverka och skildra samtiden, inte bara fungera som en historiektion.

Men trots att det pågår flera utställningar med samtidsanknytning planeras ingenting alls om Gaza. Arbetet mot antisemitism är däremot prioriterat och får extra pengar från regeringen – på ytterst goda grunder. Att det behövs är en självklarhet och en utställning om terrordådet den 7 oktober vore också en mycket naturlig sak att ägna sig åt för myndigheten.

Men tystnaden kring folkmordet i Gaza är ytterst märklig för en myndighet som arbetar under devisen att mänsklighetens värsta brott aldrig får ske igen. Nu sker det mitt framför våra ögon. Då är myndigheten helt tyst. Detsamma gäller den grasserande islamofobin, som man knappt alls arbetat med under åren.

En invändning kan förstås vara att det är för tidigt att slå fast att det rör sig om ett folkmord. Men flertalet framstående experter menar att detta är precis vad som pågår – och ingen seriös bedömare lägger sig under ”mycket allvarliga krigsbrott” som beskrivning.

Att kalla detta för ”krig” liknar desinformation, ungefär som när Jan Myrdal vägrade erkänna att det som skedde i Kambodja var ett massmord. Vilket Forum för levande historia för övrigt på ett fyndigt sätt själva ironiserade över inför en utställning 2012:

”Är du också trött på massmord, tortyr och diktatorer som förtrycker och förintar. Då ska du prova Mao-glasögonen! Gör som Jan Myrdal, åk till landet kallat Det demokratiska Kampuchea” kunde man höra i myndighetens [reklamfilm](#).

Om man inte kan göra en utställning om Gaza kan man med fördel ta bort ordet ”levande” ur namnet och bara heta ”Forum för historia”. Eller kanske ”Forum för historia som inte är det minsta kontroversiell eller får nu levande makthavare att framstå i dålig dager.”

Annars kanske någon annan vill starta ett sådant museum. Jag har ett förslag till reklamfilm:

”Är du också trött på folkmord, tortyr och rasism mot muslimer? Då ska du prova glasögonen från Forum för Levande Historia. I dem ser man ingenting.”